

**ДЗВО «УНІВЕРСИТЕТ
МЕНЕДЖМЕНТУ ОСВІТИ»**

*Навчально-науковий інститут
менеджменту та психології*

*Кафедра педагогіки, адміністрування і
спеціальної освіти*

СИЛАБУС навчальної дисципліни

СОЦІАЛЬНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ І СОЦІАЛЬНЕ СТРАХУВАННЯ

**обов'язкові поля для заповнення*

Загальна інформація	Пояснення
Ступінь вищої освіти*	магістр
Освітня програма*	ОНП Соціальна робота. Соціальна реабілітація
Спеціальність*	231 Соціальна робота
Рік навчання, семестр *	1 рік навчання; 2 семестр
Кількість кредитів*	4
Форма навчання*	денна / заочна
Форма підсумкового контролю*	екзамен
Мова викладання*	українська / англійська
Інформація про викладача	
Лектор*	Гришук Дмитро Геннадійович, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки, адміністрування і соціальної роботи
Практики, представники бізнесу, фахівці, залучені до викладання	громадські діячі, волонтери, керівники НГО
Профайл лектора*	посилання на http://umo.edu.ua/institutes/imp/struktura-institutu/kaf-upravl-navch-zaklad/sklad/ghrishhuk-dmitro-ghennadijovich

Канали комунікації*	<i>тел. (044) 484-01-98</i> <i>E-mail: kafedra_unz_pvsh_2015@ukr.net</i> <i>Пряме посилання на сторінку Facebook кафедри: https://www.facebook.com/pages/Кафедра-управління-навчальними-закладами-та-педагогіки-вищої-школи-ДВНЗ-УМО/214713918736788</i> <i>E-mail викладача: uamission2006@uem.edu.ua</i> <i>Сайт Університету (сторінка оголошень): http://umo.edu.ua/university/ogoloshenya</i>
Про дисципліну	
Анотація курсу, в т.ч. мета та цілі курсу*	<i>Метою навчальної дисципліни є формування у магістрантів системних знань, практичних умінь та навичок у сфері соціального забезпечення і соціального страхування з акцентом на соціальну реабілітацію вразливих верств населення, здатності аналізувати та застосовувати механізми соціального захисту для відновлення, адаптації та ресоціалізації осіб, що перебувають у складних життєвих обставинах.</i> <i>Подальший розвиток загальних компетентностей здобувачів вищої освіти: <i>світоглядна</i> (усвідомлення здобувачами освіти змісту понять «соціальна робота», «соціальне забезпечення», «соціальний захист», «соціальне страхування» та ролі етичного складника у процесі соціального захисту особистості); <i>функціонально-поведінкова</i> (власне сприйняття цінностей соціального забезпечення та страхування, дотримання аксіологічного чиннику у майбутній професійній діяльності та повсякденному житті); <i>культурологічна</i> (формування уявлень про соціальні аксіологеми та їх місце у вимірах світової та національної історії соціальної педагогіки і соціальної роботи); <i>комунікативна</i> (розвиток базових знань про суспільно значущу роль системи соціального забезпечення в житті суспільства); <i>дослідницька</i> (ознайомлення з основними категоріями, поняттями та методами подальшого наукового дослідження процесів соціальної роботи і соціального захисту).</i>
Компетентності та результати навчання* Перелік соціальних, м'яких навичок (soft skills)	<i>Розвиток професійних компетентностей здобувачів вищої освіти: <i>здатність</i> застосовувати відповідні методи, форми і засоби організації соціального забезпечення в органах місцевого самоврядування, комунальних та приватних підприємствах, у закладах освіти, в територіальних громадах; формування <i>навичок</i> презентації здобутих знань в форматі відкритих лекцій, майстер-класів, семінарів на високому сучасному професійному рівні; <i>здатність</i> використовувати прогресивний світовий та вітчизняний досвід в організації системи соціального захисту та забезпечення; <i>здатність</i> до налагодження професійно-педагогічної та корекційно-педагогічної взаємодії із клієнтами на особистісному рівні; <i>здатність</i> моделювання і коригування власної професійної діяльності як соціального працівника; <i>здатність</i> до аналізу особистісних та соціально значущих проблем для генерації нових педагогічних, соціальних і</i>

корекційних ідей на основі цінностей соціальної роботи.

В результаті вивчення навчальної дисципліни «Соціальне забезпечення і соціальне страхування» здобувачі вищої освіти мають набути загальних компетентностей (ЗК):

ЗК 2: Здатність розробляти і управляти проектами;

ЗК 7: Здатність до адаптації та дії в новій ситуації;

ЗК 8: Здатність генерувати нові ідеї (креативність);

ЗК 9: Навички міжособистісної взаємодії.

В процесі вивчення навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти мають набути спеціальних (фахових) компетентностей (СК):

СК 2. Здатність до виявлення соціально значущих проблем і факторів досягнення соціального благополуччя різних груп населення;

СК 4. Здатність до впровадження методів і технологій інноваційного практикування та управління в системі соціальної роботи;

СК 9. Здатність доводити знання та власні висновки до фахівців та нефахівців.

Здобувачі вищої освіти повинні отримати наступні очікувані програмні

результати навчання (ПР):

ПР 7. Аналізувати актуальний стан особистості, родини, територіальної громади, соціальної групи, адекватно формулювати мету та завдання соціальної роботи, вибирати ефективні методи надання соціальних послуг, зокрема організації процесу соціальної реабілітації;

ПР 13. Уміння застосувати знання з теорії і практики соціальної роботи у процесі надання соціальних послуг населенню;

ПР 16 Оцінювати соціальні наслідки політики у сфері прав людини, соціальної інклюзії та сталого розвитку суспільства, розробляти рекомендації стосовно удосконалення нормативно-правового забезпечення соціальної роботи.

ПР 23: Здатність оцінювати потреби клієнтів у різних видах соціального забезпечення та страхування, складати індивідуальні плани соціальної підтримки

ПР 24: Вміння здійснювати міжвідомчу взаємодію у сфері соціального захисту (Пенсійний фонд, центри зайнятості, соціальні служби)

Структура курсу*	Змістовий модуль 1. Загальні основи соціального забезпечення і соціального страхування Тема 1. Соціальне страхування як провідна організаційно-правова форма соціального забезпечення Тема 2. Система соціального забезпечення і соціального страхування в Україні Тема 3. Державне регулювання соціального страхування Тема 4. Пенсійна система Змістовий модуль 2. Практичні засади соціального забезпечення і соціального страхування в системі соціальної роботи Тема 5. Соціальне забезпечення осіб СЖО Тема 6. Соціальне забезпечення та захист військовослужбовців та ветеранів і їх сімей Тема 7. Окремі види соціального страхування Тема 8. Соціальне забезпечення та реабілітація осіб з особливими освітніми потребами Всього – 120 годин (4 кредитів) Лекції – 16 годин (денна) / 4 години (заочна) Практичні заняття – 16 годин (денна)/4 години (заочна) Самостійна робота – 88 годин (денна)/112 годин (заочна) Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить: 27% : 73% (денна), 7% : 93% (заочна)
------------------	--

Год. л/с	Тема	Результати	Завдання
2/0.5	Тема 1. Соціальне страхування як провідна організаційно-правова форма соціального забезпечення	ПР 13: Уміння застосувати знання з теорії і практики соціальної роботи у процесі надання соціальних послуг населенню ПР 16: Оцінювати соціальні наслідки політики у сфері прав людини, соціальної інклюзії та сталого розвитку суспільства, розробляти рекомендації стосовно удосконалення нормативно-правового забезпечення соціальної роботи	План заняття: 1. Поняття та принципи соціального страхування 2. Функції соціального страхування в сучасному суспільстві 3. Організаційно-правові основи соціального забезпечення 4. Роль соціального працівника в системі соціального забезпечення Практичні завдання: Завдання 1. Термінологічний диктант Дайте визначення термінам: соціальне страхування, соціальний ризик, страховий випадок, страхувальник, застрахована особа, солідарність, паритетність.
2/0,5	Тема 2. Система соціального забезпечення і соціального страхування в Україні	ПР 16: Оцінювати соціальні наслідки політики у сфері прав людини, соціальної інклюзії та сталого розвитку суспільства, розробляти рекомендації стосовно удосконалення нормативно-правового забезпечення соціальної роботи.	План заняття: 1. Нормативно-правова база соціального забезпечення в Україні 2. Структура та управління системою соціального забезпечення 3. Види соціальних виплат та порядок їх призначення

		ПР 24: Вміння здійснювати міжвідомчу взаємодію у сфері соціального захисту (Пенсійний фонд, центри зайнятості, соціальні служби)	4. Цифровізація соціальних послуг: можливості та виклики 5. Міжнародний досвід організації систем соціального забезпечення Практичні завдання: Завдання 1. Аналіз законодавства Законспектуйте основні положення (на вибір): - Закон України "Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування" - Закон України "Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування" Виділіть зміни, внесені у 2022-2025 роках. Завдання 2. Практикум з цифровими сервісами - Зайдіть на портал «Дія» (diia.gov.ua) - Ознайомтеся з електронними послугами у сфері соціального захисту Складіть покрокову інструкцію для клієнта: "Як подати заяву на призначення допомоги через Дію"
2/1	Тема 3. Державне регулювання соціального страхування	ПР 16: Оцінювати соціальні наслідки політики у сфері прав людини, соціальної інклюзії та сталого розвитку суспільства, розробляти рекомендації стосовно удосконалення нормативно-правового забезпечення соціальної роботи ПР 23: Здатність оцінювати потреби клієнтів у різних видах соціального забезпечення та страхування, складати індивідуальні плани соціальної підтримки ПР 24: Вміння здійснювати міжвідомчу взаємодію у сфері соціального захисту (Пенсійний фонд, центри зайнятості, соціальні служби)	План заняття: - Механізми державного регулювання соціального страхування - Загальнообов'язкове державне соціальне страхування: види та особливості - Контроль за дотриманням законодавства у сфері соціального страхування - Особливості соціального страхування під час воєнного стану Практичні завдання: Завдання 1. Робота з документами Заповніть зразки документів: - Заяву на призначення допомоги по тимчасовій непрацездатності - Звіт про страховий стаж для призначення пенсії Завдання 2. Дебати Тема: "Чи потрібно посилювати державний контроль за соціальним страхуванням?" Група ділиться на дві команди: "за" та "проти". Питання для самоконтролю:

			1. Які органи здійснюють державний нагляд за соціальним страхуванням? 2. Які види загальнообов'язкового соціального страхування існують в Україні? 3. Які санкції передбачені за несплату страхових внесків? Як змінилася система соціального страхування під час воєнного стану?
2/0,5	Тема 4. Пенсійна система	ПР 23: Здатність оцінювати потреби клієнтів у різних видах соціального забезпечення та страхування, складати індивідуальні плани соціальної підтримки ПР 24: Вміння здійснювати міжвідомчу взаємодію у сфері соціального захисту (Пенсійний фонд, центри зайнятості, соціальні служби)	План заняття: 1. Рівні пенсійної системи України 2. Пенсійний фонд України: структура та функції 3. Види пенсій та умови їх призначення 4. Пенсійне забезпечення осіб з інвалідністю 5. Міжнародний досвід пенсійного забезпечення Практичні завдання: Завдання 1. Робота з сайтом ПФУ 1. Зайдіть на сайт Пенсійного фонду України 2. Знайдіть інформацію про електронні сервіси 3. Складіть інструкцію: "Як перевірити свій страховий стаж онлайн" Завдання 2. Дослідження Проаналізуйте пенсійну систему однієї з країн (на вибір): Польща, Естонія, Швеція, Німеччина. Підготуйте презентацію (5-7 слайдів): структура, особливості, що можна адаптувати для України. Завдання 3. Дискусія Темі: Чи потрібно підвищувати пенсійний вік в Україні? Накопичувальна система: коли і як запроваджувати?
2/0,5	Тема 5. Соціальне забезпечення осіб СЖО	ПР 7: Аналізувати актуальний стан особистості, родини, територіальної громади, соціальної групи, адекватно формулювати мету та завдання соціальної роботи, вибирати ефективні методи надання соціальних послуг, зокрема організації процесу соціальної реабілітації. ПР 13: Уміння застосувати знання з теорії і практики	План заняття: 1. Поняття та критерії складних життєвих обставин 2. Виявлення та діагностика осіб/сімей у СЖО 3. Види соціальних послуг для осіб СЖО 4. Кейс-менеджмент у соціальному супроводі 5. Соціальне забезпечення ВПО Практичні завдання:

		соціальної роботи у процесі надання соціальних послуг населенню. ПР 23: Здатність оцінювати потреби клієнтів у різних видах соціального забезпечення та страхування, складати індивідуальні плани соціальної підтримки.	Завдання 1. Діагностика СЖС Розробіть чек-лист для виявлення сімей/осіб у СЖО (мінімум 15 індикаторів). Критерії: економічні, соціальні, психологічні, медичні. Завдання 2. Рольова гра "Перша зустріч з клієнтом" Розподіл ролей: кейс-менеджер, клієнт (особа СЖО) Завдання кейс-менеджера: • Встановити контакт • Провести первинну оцінку ситуації • Визначити пріоритетні потреби • Узгодити подальші кроки Завдання 3. Аналіз документів Ознайомтеся з Порядком надання соціальних послуг особам СЖО Складіть алгоритм дій соціального працівника від виявлення особи до закриття випадку.
2/0,5	Тема 6. Соціальне забезпечення та захист військовослужбовців та ветеранів і їх сімей	ПР 7: Аналізувати актуальний стан особистості, родини, соціальної групи ПР 13: Уміння застосувати знання з теорії і практики соціальної роботи ПР 23: Здатність оцінювати потреби клієнтів у різних видах соціального забезпечення ПР 24: Вміння здійснювати міжвідомчу взаємодію у сфері соціального захисту	План заняття: 1. Нормативна база соціального захисту військовослужбовців 2. Система соціального забезпечення та пільг 3. Соціально-психологічна реабілітація ветеранів 4. Підтримка сімей військовослужбовців 5. Міжнародний досвід Практичні завдання: Завдання 1. ПТСР: інформування та підтримка 1. Вивчіть основні симптоми ПТСР 2. Які програми психосоціальної підтримки існують в Україні? 3. Розробіть пам'ятку для сімей ветеранів: "Як підтримати близьку людину з ПТСР" Завдання 2. Ділова гра "Консультація у справах ветеранів" Моделювання ситуації: ветеран звертається до Департаменту у справах ветеранів для отримання інформації про пільги, допомоги, послуги. Ролі: фахівець служби, ветеран, член сім'ї. Завдання 3. Дослідження міжнародного досвіду Підготуйте презентацію (7-10 слайдів): • США: система

			Veterans Affairs • Ізраїль: реабілітація комбатантів • Країни НАТО: соціальний захист військовослужбовців Що можна адаптувати для України?
2/1	Тема 7. Окремі види соціального страхування	ПР 16: Оцінювати соціальні наслідки політики ПР 23: Здатність оцінювати потреби клієнтів ПР 24: Міжвідомча взаємодія (Пенсійний фонд, центри зайнятості)	План заняття: 1. Страхування з тимчасової втрати працездатності 2. Страхування від нещасних випадків на виробництві 3. Страхування на випадок безробіття 4. Медичне страхування 5. Недержавне соціальне страхування Практичні завдання: Завдання 1. Робота зі службою зайнятості Змодельуйте ситуацію звернення безробітного до центру зайнятості: 1. Які документи потрібні? 2. Як зареєструватися онлайн? 3. Які послуги надає служба зайнятості? 4. Які програми перенавчання існують? Завдання 2. Дискусія Тем: • Чи потрібно запроваджувати обов'язкове медичне страхування в Україні? • Як розвивати недержавне пенсійне страхування?
2/0,5	Тема 8. Соціальне забезпечення та реабілітація осіб з особливими освітніми потребами	ПР 7: Аналізувати актуальний стан, організація процесу соціальної реабілітації ПР 13: Застосування знань у процесі надання соціальних послуг ПР 16: Оцінювання політики у сфері прав людини та соціальної інклюзії ПР 23: Оцінювання потреб клієнтів, складання індивідуальних планів	План заняття: 1. Нормативно-правові засади соціального забезпечення осіб з ООП 2. Види соціального забезпечення та пільг 3. Індивідуальна програма реабілітації 4. Інклюзивний підхід у соціальному забезпеченні 5. Зайнятість та професійна реабілітація Практичні завдання: Завдання 1. Аналіз прав Вивчіть Конвенцію ООН про права осіб з інвалідністю. Складіть інтелект-карту: основні права та їх реалізація в Україні. Завдання 2. Створення

			інформаційного продукту Розробіть (на вибір): • Пам'ятку для сімей, що виховують дитину з ООП • Гід по соціальних послугах для осіб з інвалідністю • Інфографіку "Права осіб з інвалідністю" Використайте принципи універсального дизайну (великий шрифт, прості зображення, зрозуміла мова). Завдання 3. Дискусія Теми: • Медична vs соціальна модель інвалідності: що краще для України? • Інклюзія vs спеціальні умови: як знайти баланс? Персональна асистенція чи інституційний догляд?
--	--	--	---

Методи оцінювання	Вид активності		Еквівалент у балах за формою навчання																					
			Денна								Заочна													
	Активність здобувача освіти на лекції (Л)		1 бали за кожне лекційне заняття (1*8=8 балів)								2 бали за кожне заняття (2*2=4 балів)													
	Активність здобувача освіти на семінарських заняттях (С)		3 бали за практичне заняття (3*8=24 бали)								4 бали за практичне заняття (4*2=8 балів)													
	Виконання завдань для самостійної роботи (СР)		Максимум 3 бали за кожне завдання з теми 1, 2, 3, 4, 6 та 7, а також по 5 балів за завдання з теми 5 та 8 (3*6 +2*5=28 балів)								Максимум 6 балів за кожне завдання (6*8=48 балів)													
	Екзамен		40 балів								40 балів													
	Поточний контроль																							
	Тема 1			Тема 2			Тема 3			Тема 4			Тема 5			Тема 6			Тема 7			Тема 8		
	Л	С	СР	Л	С	СР	Л	С	СР	Л	С	СР	Л	С	СР	Л	С	СР	Л	С	СР	Л	С	СР
	ДЕННА ФОРМА НАВЧАННЯ																							
	1	3	3	1	3	3	1	3	3	1	3	3	1	3	5	1	3	3	1	3	3	1	3	3
	ЗАОЧНА ФОРМА НАВЧАННЯ																							
		4	6			6	2		6			6			6			6	2		6		4	
	Л – відвідування лекцій П – активність здобувача освіти на практичному занятті ІЗ – виконання індивідуального завдання																							

Критерії та оцінювання	та шкала	Основними критеріями, що характеризують достатній рівень сформованості знань, умінь та навичок здобувача освіти при оцінюванні результатів поточного та підсумкового контролів з навчальної дисципліни, є:																								
		– повнота і вчасність виконання всіх видів навчальної роботи, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни; – глибина і характер знань навчального матеріалу за змістом навчальної дисципліни, що міститься в основних та додаткових рекомендованих літературних джерелах; – вміння аналізувати явища, що вивчаються, у їх взаємозв’язку і розвитку; – характер відповідей на поставлені питання (чіткість, лаконічність, логічність, послідовність тощо); – вміння застосовувати теоретичні положення під час розв’язання практичних завдань; – вміння аналізувати достовірність одержаних результатів.																								
		Оцінювання результатів усіх форм контролю передбачено у 100-бальній шкалі																								
		<table><tr><th>Сума балів за всі види навчальної діяльності</th><th>ОцінкаECTS</th><th>Оцінка за</th></tr><tr><td>90-100</td><td>A</td><td></td></tr><tr><td>82-89</td><td>B</td><td></td></tr><tr><td>75-81</td><td>C</td><td></td></tr><tr><td>68-74</td><td>D</td><td></td></tr><tr><td>60-67</td><td>E</td><td></td></tr><tr><td>35-59</td><td>FX</td><td></td></tr><tr><td>0-34</td><td>F</td><td></td></tr></table>	Сума балів за всі види навчальної діяльності	ОцінкаECTS	Оцінка за	90-100	A		82-89	B		75-81	C		68-74	D		60-67	E		35-59	FX		0-34	F	
		Сума балів за всі види навчальної діяльності	ОцінкаECTS	Оцінка за																						
		90-100	A																							
		82-89	B																							
		75-81	C																							
		68-74	D																							
		60-67	E																							
35-59	FX																									
0-34	F																									
Розширена інформація																										
Методи, технології навчання та викладання	Лекції, практичні, семінарські заняття, індивідуальна робота з документацією, робота в мережі Інтернет, розв’язання індивідуальних науково-дослідних завдань																									
Засоби навчання	Powerpoint, Canva презентації, платформи ZOOM, Google Meet, Google Class, мультимедійна апаратура.																									

Інформаційні ресурси*

Безкровний О., Зоря О. Соціальне страхування : навч. посіб. [2-ге вид., доп. і перероб.]. (електронне видання). Полтава: ПДАУ, 2023. 177 с.

Безугла В.О., Загірняк Д.М. Соціальне страхування: навч. посібник. Київ: ЦУЛ, 2019. 368 с.

Болотіна Є. В., Шубна О. В., Бившева Л. О., Колесникова Г. М. Проблеми розвитку пенсійного забезпечення в Україні в контексті соціального захисту. Економічний вісник Донбасу. 2021. No 1 (63). С.162–170.

Гітис Т. П., Чемерис Є. Т., Антонова В. І., Носаньова А. С. Дослідження сучасного рівня соціального захисту населення в Україні. Економічний вісник Донбасу. 2020. No 1 (59). С. 116–122. URL: [https://doi.org/10.12958/1817-3772-2020-1\(59\)-116-122](https://doi.org/10.12958/1817-3772-2020-1(59)-116-122)

Григораш Г.В., Григораш Т.Ф., Олійник, Субачов І.Т. Системи соціального страхування зарубі-жних країн: Навчальний посібник. – Дніпропетровськ: ДДФА, 2007. – 146 с.

Державні соціальні стандарти та гарантії у 2021-2023 рр. / Міністерство соціальної політики України. URL: <https://www.msp.gov.ua/content/socialni-standarti.html>.

Жайворонок І. Р., Кулініч Т. В. Особливості побудови і функціонування пенсійних систем в розвинених країнах світу. Інвестиції: практика та досвід. 2019. No 24. С. 106– 113.

Зеленко Н.М., Зеленко В.А. Аналіз ринку недержавного пенсійного страхування в Україні: соціально-економічний вимір. Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення та проблеми розвитку. 2019. Т. 1. No 2. С. 126–134.

- Зеленська М. В., Завада О. Г.** Роль загальнообов'язкового державного соціального страхування в державному управлінні. Інвестиції: практика та досвід. 2021. No 17. С. 123–129.
- Квасницька Р. С., Доценко І. О.** Соціальне страхування : навч. посіб. Кам'янець-Подільський: Друкарня "Рута". 2019. 356 с.
- Кропельницька С.О., Солоджук Т.В.** Соціальне страхування. Київ : ЦУЛ, 2013. 336 с.
- Лукашевич М. П., Семигіна Т. В.** Соціальна робота (теорія і практика) : підручник. Київ : Каравела, 2011. 368 с.
- Малишко Є. О.** Аналіз сучасного стану та розвитку системи пенсійного забезпечення в Україні. Інфраструктура ринку. 2020. No 45. С. 233–241. URL:<http://www.market->
- Мельник Т. А., Сибірцев В. В.** Страхування : навч. посіб. Кропивницький: ПП «Ексклюзив Систем», 2022. 307 с.
- Прохоровська С., Кулина Г. Стецько М.** Реформування системи соціального страхування в Україні: проблемні аспекти та ключові завдання. Світ фінансів. 2022. Вип. 3 (72). С. 66-82. URL: <http://sf.wunu.edu.ua/index.php/sf/article/view/1534/1542>.
- Соціальне страхування** : навч. посіб. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича. 2022. 176 с.
- Татарин Н. Б., Чепіль Ю. Б., Дунець І. А.** Система недержавного пенсійного забезпечення як спосіб інвестування: проблемні аспекти та шляхи вдосконалення. Молодий вчений. 2022. No 4 (104). С. 110–114.
- Чічкань М. В.** Загальнообов'язкове державне соціальне страхування як основа сучасної системи соціального захисту в Україні. Право і суспільство. 2021. No 1. С. 106–110.
- Hala L.** Results of analysis and forecasting of the main financial indicators of the health insurance market development in Ukraine. EUREKA: Health Sciences. 2019. No 6. P. 72–82.
- Lisovska O.** Health insurance in the Ukrainian insurance market. Theoretical and empirical scientific research: concept and trends : Collection of scientific papers «ΛΟΓΟΣ» with Proceedings of the International Scientific and Practical Conference, July 24, 2020. Oxford, United Kingdom : Oxford Sciences Ltd. & European Scientific Platform. Vol. 1. P. 26–28.
- Zhayvoronok I., Chernyakhivska V., Bilyk O., Charkina A., Farynovych I.** Strategy for improving the quality of life in countries with the economies in transition. International Association of Engineering and Management Education (IAEME). 2020. P. 523–531.
- Лукашевич М. П.,** Теорія і методи соціальної роботи : навчальний посібник. Київ: МАУП, 2003 – 168 с.
- Вступ до спеціальності «соціальна педагогіка» : навчальний посібник, За заг. ред. Л.І.Міщик, Глухів, 2013. – 250 с.
- Засць С. С.** Вступ до спеціальності «Соціальна робота» в схемах і таблицях : навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.], Умань, 2016. – 58с.
- Лукашевич М. П.** Соціальна робота (теорія і практика): Підручник для студентів вищих навчальних закладів, Київ: Каравела, 2009. - 368 с.
- Андрущенко В.П., Астахова В.І., Бех В.П.** Соціальна робота: навчальний посібник, Київ: ДЦССМ, 2001 – 436 с.

Агарков О. А. Технології соціальної роботи: навч. посіб. Запоріжжя : Просвіта, 2013. – 584 с.

Бех І. Д. *Виховання особистості*. Київ, Україна: Либідь, 2003, Книга 1, 278 с.

Харченко С. Я. Соціально-педагогічне консультування : наук.-метод. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Держ. закл. „Луган. нац. ун-т імені Тараса Шевченка”. – Луганськ : Вид-во ДЗ „ЛНУ імені Тараса Шевченка”, 2011. – 403 с.

Євтух М. Б. Технології соціальної роботи в зарубіжних країнах : навчальний посібник для студ. вищ. навч. закладів, Івано-Франківськ : Місто НВ, 2011. – 388 с.

Поліщук В.А., Янкович О.І. Історія соціальної педагогіки та соціальної роботи, Курс лекцій ТДПУ, Тернопіль, 2009.- 256 с. (електронна версія): <http://www.info-library.com.ua/books-book-118.html>

Головатий М.Ф., Лукашевич М.П. Управлінські аспекти соціальної роботи : Курс лекцій. Київ.: МАУП, 2004. - 368 с.

Проектний менеджмент для інноваційного розвитку освітніх організацій України: навч. посіб. для підготовки магістрів за спеціалізаціями «Управління навчальним закладом» та «Управління проектами», підвищення кваліфікації слухачів, керівників навчальних закладів/ З. В. Рябова, А. Б. Єрмоленко, Т. А. Махія та ін.; За заг. ред. академіка В. В. Олійника, НАПН України, ДВНЗ «Ун-т менедж. освіти»; КультурКонтакт Австрія.— К., 2017.— 118 с.

Тимошко Г. М. Організація діяльності державних і спеціалізованих соціальних служб: навчальний посібник, Ніжин : ПП Лисенко М. М., 2014. - 248 с.

Тимошко Г.М. Менеджмент соціальної роботи: навчальний посібник, Ніжин: Видавець ПП М.М., 2011. – 308с

Безпалько О.В. Соціальна робота в громаді: Навч. посіб. Центр навч. літератури, 2005. — 172 с. (електронна версія): http://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/5126/1/O_Bezpalko_SRG_IL.pdf

Бойко А.М. Робота з конкретними групами клієнтів : навчальний посібник, Видавничий дім : Києво-Могілянська академія. – 2004. – 83 с.

Школа волонтерів: Навчальний посібник, За заг. ред. Г. С. Скитьової, Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) та ВГО «ПОРУЧ», 166 с.

<http://poruch.ua/wp-content/uploads/2017/01/Posibnik-VGO-PORUCH.pdf>

Гришук Д. Г. Козацький часопис: методичні рекомендації щодо громадянської соціалізації молоді у козацьких молодіжних клубах : навчально-методичний посібник, Київ: Фенікс, 2016, 68 с.

Гришук Д. Г. Козацький часопис. Друга частина : стежками історії українського державотворення : навчально-методичний посібник, Київ: Інтерсервіс, 2019, 229 с.

Міровська М. Управління освітнім процесом на основі кейс-менеджменту: теорія і практика : монографія, Київ: ТАЛКОМ, 2018. 326 с.

Перші кроки соціального педагога на шляху до професії : вступ до спеціальності : навчальний посібник / автори-укладачі Л.І.Міщик, О.П.Демченко, За заг. ред. Л.І.Міщик, Вінниця : ТОВ «Нілан-ЛТД», 2013. – 338 с.

Семигіна Т. Сучасна соціальна робота. Київ: Академія праці, соціальних відносин і туризму, 2020. 275 с.

Безпалько О.В. Соціальна робота в громаді: навчальний посібник. Київ: Центр навчальної літератури, 2005. 176 с.

Семигіна Т. В. Робота в громаді: практика й політика. К.: Вид. дім «КМ Академія», 2004. 180 с.

Соціальна робота у громадах: методичні рекомендації до самостійної роботи / уклад. Т. В. Петренко. К.: НАУ, 2013. 52 с.

Теорія і методи соціальної роботи: Підручн.для студ.внз. К.: Академвидав, 2005. 328 с.

Громада як осередок соціальної роботи з дітьми та сім'ями: метод. метеріали для тренера. К., 2004. 69 с.

Технології соціальної роботи за місцем проживання: навч. посібник / уклад. Іващенко К. В., Коцур І. В. 2-ге вид., оновл. Умань: ФОП Жовтий О.О., 2016. 114 с.

Николаєва В. І. Державне управління соціальною політикою та системою соціальної роботи на рівні громади. Менеджер. Вісник ДонДУУ. Серія «Державне управління». 2018. 1(78). С. 20-27.

Інтернет джерела:

1. Розвиток соціальної сфери територіальних громад в умовах адміністративно-фінансової децентралізації. URL : <http://ird.gov.ua/irdp/p20180101.pdf>

2. Румунський досвід самоорганізації та розвитку місцевих громад. URL : <https://gurt.org.ua/community/romexp/>

3. Соціальна робота з вразливими сім'ями та дітьми: URL : <http://www.p4ec.org.ua/upload/education/library/1513689511.pdf>

4. Територіальна громада як базова ланка адміністративно-територіального устрою України: проблеми та перспективи реформування. К.: НІСД, 2016. 61 с. URL: http://www.niss.gov.ua/content/articles/files/AD-Teritor_alna-gromada103fe.pdf

5. Верховна Рада України: офіційний веб-портал. URL: <http://www.rada.gov.ua/>

6. Державна служба статистики України: офіційний сайт державного комітету статистики України. – URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>

8. Децентралізація в Україні. URL: <https://decentralization.gov.ua/gromada>

9. Донецький Центр розвитку місцевого самоврядування. URL: <http://lgdc.org.ua/branch/5/istoriyi-uspiviv>

10. Ліга соціальних працівників України. – URL: <http://ligasocial.org.ua>

11. Міністерство соціальної політики: офіційний веб-портал. URL: <https://www.msp.gov.ua/>

12. Соціальна робота в Україні: теорія і практика: науково-методичний журнал. URL: <http://www.irbis-nbu.gov.ua>

13. Платформа онлайн-співпраці органів місцевого самоврядування (ОМС) для спільної оцінки та рейтингування ІТ-рішень у наданні е-сервісів. URL: <http://nbit.cid.center>

Правила та вимоги	
Оцінювання досягнень студента*	Основними критеріями, що характеризують достатній рівень сформованості знань, умінь та навичок здобувача освіти при оцінюванні результатів поточного та підсумкового контролів з навчальної дисципліни «Організація та управління соціальними проектами», є: - повнота і своєчасність виконання всіх видів навчальної роботи, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни; - глибина і характер знань навчального матеріалу за змістом навчальної дисципліни, що міститься в основних та додаткових рекомендованих літературних джерелах; - вміння аналізувати явища, що вивчаються, у їх взаємозв'язку і розвитку; - характер відповідей на поставлені питання (чіткість, лаконічність, логічність, послідовність тощо); - вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних завдань; - вміння аналізувати достовірність одержаних результатів. Оцінювання результатів усіх форм контролю передбачено у 100-бальній шкалі. Оцінювання результатів поточної роботи (завдань, що виконуються на практичних, результати самостійної роботи студентів) проводиться у % від кількості балів, виділених на завдання, із заокругленням до цілого числа за критеріями: 0% – завдання не виконано; 40% – завдання виконано частково та містить суттєві помилки методичного або розрахункового характеру; 60% – завдання виконано повністю, але містить суттєві помилки у розрахунках або в методиці; 80% – завдання виконано повністю і вчасно, проте містить окремі несуттєві недоліки (розмірності, висновки, оформлення тощо); 100% – завдання виконано правильно, вчасно і без зауважень
Дедлайни та перескладання*	Перездача та повторне вивчення дисципліни можливе на наступний рік у перший семестр навчання. Перездача першого модуля можлива на другий рік у перший семестр навчання. Перездача другого модуля можлива у місячний строк.
Правила академічної доброчесності *	<i>Перевірка навчальних робіт на плагіат:</i> http://umo.edu.ua/images/content/document/ПОЛОЖЕННЯ%20про%20дотримання%20академічної%20доброчесності1.pdf https://naqa.gov.ua/академічна-доброчесність/

Вимоги до відвідування*	Відпрацювати пропущені заняття (лікарняні, за сімейними обставинами та ін. – за наявності відповідних документів) можна виконавши індивідуальне науково-дослідне завдання для підсумкового контролю. Отримати індивідуальні завдання можна по електронній пошті, на кафедрі або послугою Нової Пошти. У здобувачів освіти є можливість переглянути презентації та конспекти лекцій викладача на сайті УМО. Для можливості доопрацьовувати матеріал вдома здобувачам освіти дозволяється записувати лекції на телефон або камеру за
--------------------------------	--

	умови викладання запису у відкриту студентську групу у мережі Інтернет.
Навчання студентів з особливими потребами	Навчання для здобувачів вищої освіти з особливими потребами проводиться відповідно нормативно-правових актів України та внутрішньої політики УМО.
Правила отримання зворотної інформації про дисципліну	Здобувачі вищої освіти можуть отримати всю необхідну інформацію щодо перебігу процесу навчання дисципліни та оцінювання їх роботи за телефонами та електронною поштою кафедри.
Оновлення	Викладач оновлює зміст даного освітнього компоненту на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі за результатами особистісних досліджень, підвищення кваліфікації, наукової діяльності професорсько-викладацького складу УМО. Зміни щодо змісту та способів викладання дисципліни також можуть бути результатами публічного обговорення навчальної програми на засіданнях кафедри, вченої ради ННІМП та вченої ради УМО. На оновлення змісту програми впливають побажання здобувачів вищої освіти, які вони можуть надсилати на електронну пошту кафедри з позначкою «Пропозиції щодо викладання Управління соціальними проектами».
Інтернаціоналізація	Здобувачі вищої освіти мають змогу під час вивчення дисципліни ознайомитися з результатами сучасних досліджень у сфері соціального проектування відомих вітчизняних та світових громадських організацій.